

شیوه نامه حق التدریس دانشجویان دکتری در مقطع کارشناسی دانشکده معماری و شهرسازی

دانشگاه هنر اسلامی تبریز

مقدمه و مستند قانونی

با توجه به اینکه یکی از کارکردهای اساسی دوره دکتری تخصصی، آماده‌سازی دانش‌آموختگان برای ایفای نقش آموزشی و تدریس در نظام آموزش عالی است، کسب شایستگی‌های حرفه‌ای تدریس شامل دانش نظری، مهارت‌های آموزشی و نگرش حرفه‌ای، جزء الزامات این دوره تلقی می‌شود. بر همین اساس، مطابق با آیین‌نامه تحصیل در دوره‌های دکتری تخصصی (Ph.D) و آیین‌نامه جامع آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری (مصوب و ابلاغی ۱۴۰۲)، دانشجویان دکتری موظف‌اند بخشی از این شایستگی‌ها را از طریق مشارکت هدایت‌شده در فرآیند آموزش و در قالب «دستیار آموزشی» کسب نمایند.

نظر به بیشتر شدن تعداد اعضای هیأت علمی دانشکده و منتج از آن، محدودتر شدن تعداد و حدهایی که می‌توان به اساتید دانشکده داد، از طرف دیگر تعداد بالای متقاضیان تدریس در دوره‌های مختلف دانشکده، در نهایت برای شفاف‌سازی روند استفاده از دانشجویان دکتری، به طریقی که هم برای اساتید محترم و هم خود دانشجویان، انتخاب یا عدم انتخاب مستدل باشد، اولین "پیش‌نویس شیوه‌نامه دستیار تدریس دانشجویان دکتری"، به پیوست، حضورتان ارسال می‌گردد.

این شیوه‌نامه با بهره‌گیری از رویه‌های اجرایی موجود در دانشگاه‌های معتبر کشور، به منظور استفاده هدفمند از توان علمی دانشجویان دکتری، ارتقای کیفیت آموزش در دانشکده معماری و شهرسازی دانشگاه هنر اسلامی تبریز تدوین شده است. مفاد این شیوه‌نامه برای کلیه مدیران گروه‌ها، اعضای هیأت علمی و دانشجویان ذی‌ربط لازم‌الاجرا است.

فصل اول: تعاریف، ماهیت و دامنه شمول

ماده ۱- تعریف دستیار آموزشی

دستیار آموزشی، دانشجوی دکتری تخصصی شاغل به تحصیل در دانشکده معماری و شهرسازی است که با رعایت شرایط مقرر در این شیوه‌نامه و تحت نظارت مستقیم استاد مسئول درس، در بخشی از فعالیت‌های آموزشی یک درس نظری، عملی یا کارگاهی مشارکت می‌نماید. این مشارکت صرفاً جنبه آموزشی داشته و با هدف ارتقای توانمندی تدریس دانشجو انجام می‌گیرد.

ماده ۲- ماهیت همکاری

همکاری دستیار آموزشی، موقت، آموزشی و غیر استخدامی است و به هیچ عنوان موجب ایجاد رابطه استخدامی، تعهد خدمتی، یا حق تقدم در جذب هیأت علمی برای دانشگاه نخواهد شد. فعالیت دستیار آموزشی نباید به نحوی باشد که به روند تحصیل وی لطمه وارد نماید.

ماده ۳- دامنه شمول مقطع تحصیلی

استفاده از دستیار آموزشی صرفاً محدود به دانشجویان دکتری تخصصی است. به هیچ عنوان از دانشجویان یا فارغ التحصیلان مقطع کارشناسی ارشد نه به عنوان دستیار آموزشی، نه همکار آموزشی، و نه به صورت مستمع آزاد فعال در کلاس های آموزشی، استفاده نخواهد شد. این محدودیت به منظور حفظ کیفیت آموزش و تفکیک شفاف نقش های آموزشی اعمال می گردد.

فصل دوم: اعضای هیأت علمی مجاز و چارچوب استفاده

ماده ۴- استاد مسئول درس

به منظور تضمین کیفیت آموزشی و هدایت حرفه ای دستیار آموزشی، استفاده از دستیار آموزشی صرفاً در دروسی مجاز است که استاد مسئول آن دارای مرتبه علمی «دانشیار» یا «استاد تمام» باشد. همچنین استفاده از دستیار، صرفاً می تواند در واحدهای دوره کارشناسی باشد. مسئولیت علمی، آموزشی و اخلاقی کلیه فعالیت های دستیار آموزشی بر عهده استاد مسئول درس خواهد بود.

ماده ۵- حدود نقش استاد و دستیار

دستیار آموزشی تحت هدایت استاد مسئول فعالیت می کند و به هیچ عنوان جایگزین استاد درس محسوب نمی شود. تصمیم گیری نهایی در خصوص محتوای درس، شیوه ارزشیابی و نمره نهایی دانشجویان منحصراً بر عهده استاد مسئول است.

ترجیحاً تدریس به دانشجویانی سپرده شود که در کارگاه های روش تدریس، روش ارزیابی، مهارت های ارتباطی استاد و دانشجو (که توسط دانشگاه های معتبر از جمله دانشگاه تبریز، دانشگاه تربیت مدرس یا سایر مراکز مورد تأیید وزارت علوم برگزار می شود) شرکت کرده باشد.

دستیار آموزشی مجاز به ارائه سه جلسه از ۱۷ جلسه آموزشی نظری آموزشی تحت نظارت استاد می باشد و بیشتر فعالیت های آموزشی دستیار مربوط به جلسات رفع اشکال دانشجویان مقاطع پایین باشد.

فصل سوم: شرایط احراز و الزامات حرفه ای دستیار آموزشی

ماده ۶- شرایط احراز

گذراندن آزمون جامع و دفاع از پیشنهاد دوره دکتری.

تأیید کتبی استاد راهنما مبنی بر عدم تداخل فعالیت آموزشی با روند تحصیل.

پیشنهاد مشخص واحد مدنظر و تأیید استاد مسئول درس.

تصویب نهایی شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده.

تبصره:

دستیار نباید بورسیه باشد. دستیار نباید مامور به تحصیل از طرف مؤسسات دیگر باشد. دستیار نمی تواند متقاضی کار دانشجویی دیگری باشد.

فصل چهارم: وظایف، حدود اختیارات و تعهد زمانی

ماده ۷- وظایف آموزشی دستیار

دستیار آموزشی با هماهنگی و تحت نظارت استاد مسئول درس می‌تواند در فعالیتهای زیر مشارکت نماید:

برگزاری جلسات بررسی تمارین ترسیمی، نرم افزاری، همکاری در آماده‌سازی محتوای آموزشی، تدوین طرح درس، تمرین‌ها و تکالیف؛ ارائه بازخورد آموزشی به دانشجویان؛ همکاری در برگزاری آزمون‌های میان‌ترم و فعالیتهای کارگاهی.

ماده ۸- محدودیت‌ها، تعهد زمانی و حضور

دستیار آموزشی مجاز به تدریس کامل درس، تعیین نمره نهایی، یا انجام هرگونه فعالیت آموزشی مستقل خارج از چارچوب تعیین‌شده توسط استاد مسئول نمی‌باشد.

دستیار آموزشی موظف است حداقل ۲۰ ساعت در هفته- در راستای امور مربوط به تحصیل خود و همچنین موارد آموزشی- حضور مؤثر آموزشی در دانشکده داشته باشد. برنامه حضور باید به تأیید استاد مسئول و مدیر گروه برسد.

فصل پنجم: نظارت، ارزیابی و فرآیند اجرایی

ماده ۹- فرآیند درخواست و تصویب

پیشنهاد استفاده از دستیار آموزشی توسط استاد مسئول درس ارائه می‌شود. درخواست دانشجو پس از تأیید استاد راهنما و تصویب شورای آموزشی دانشکده قابلیت اجرا خواهد داشت.

ماده ۱۰- نظارت و ارزیابی، خاتمه همکاری

نظارت بر عملکرد دستیار آموزشی بر عهده استاد مسئول درس و معاونت آموزشی دانشکده است. ارزیابی عملکرد دستیار آموزشی بر اساس گزارش فعالیت‌ها و نظر استاد مسئول انجام می‌شود.

در صورت عدم انجام تعهدات، بروز تخلف یا تشخیص عدم کفایت، دانشکده مجاز است نسبت به خاتمه همکاری دستیار آموزشی اقدام نماید.

همکاری دستیار آموزشی با دانشکده جنبه موقت داشته و نمی‌تواند مبنای استخدام وی دانشکده یا دانشگاه قرار گیرد.

این شیوه‌نامه با هدف ارتقای کیفیت آموزش، صیانت از جایگاه هیأت علمی و ایجاد مسیر استاندارد برای توانمندسازی آموزشی دانشجویان دکتری تدوین شده و برای کلیه گروه‌های آموزشی دانشکده لازم‌الاجرا است.

بازنویسی نهایی مطابق با اصلاحات و پیشنهادهاتی که توسط همکاران محترم عضو شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده و شورای دانشکده صورت می‌گیرد، به‌روزرسانی و ابلاغ خواهد شد